

Fra presidenten: Godt forberedt

I vår forhandler Legeforeningen avtaler i alle tariffområder. Det er stor variasjon i avtalekonstruksjoner og kompleksitet. Avtaler skal forhandles både sentralt og lokalt

Legeforeningen er godt i gang med arbeidet i alle interne forhandlingsutvalg. Forhandlingene i de forskjellige tariffområdene vil i stor grad foregå parallelt. Det krever gode forberedelser, kapasitet og kompetanse.

Legeforeningen jobber kontinuerlig med forhandlinger. Grunnlaget for gode resultater legges gjennom dette arbeidet. Kompliserte tema må tas opp med motparten gjennom året i tiden mellom forhandlingene. Gode løsninger finnes erfaringsmessig lettere når man har hatt tid til å gjennomgå utfordringer og begge parter behov utenom selve forhandlingsarenaen. Som et aktuelt eksempel kan nevnes det partssammensatte utvalget hvor Spekter og Legeforeningen jobber med arbeidstid. Behov og krav kan stå mot hverandre – gjennomgangen tar tid. Fra tidligere forhandlinger kan nevnes «*Rammeavtale mellom de regionale helseforetak og Den norske lægeforening om avtalepraksis for legespesialister*» hvor det ble gjort et grundig forarbeid – noe som resulterte i en avtale som begge parter har vært fornøyde med og som viste seg å være en fremtidsrettet avtale.

Gjensidig respekt og tillit utviklet over tid legger grunnlag for gode forhandlinger.

Forhandlinger handler ikke bare om å gi og ta. Det handler like mye om å kunne se at det man avtaler kan ha verdi for begge parter. En avtale arbeidet frem i fellesskap gir et eierforhold som legger grunnlag for at den blir overholdt – og at man har felles forståelse av det man er blitt enige om i teksten. Dersom man oppnår dette, vil det senke et potensielt konfliktnivå og skape ro rundt det arbeidet som avtalen regulerer. Det gir gode arbeidsforhold som er nødvendig for å kunne utføre godt legearbeid.

Legeforeningen er medlem av Akademikerne, som fører flere sentrale forhandlingene for Legeforeningen. Betydningen og påvirkningsmulighetene for Legeforeningen i disse sentrale forhandlingene varierer fordi avtaleoppbyggingen er svært forskjellig i de forskjellige tariffområdene. Det ene ytterpunktet er KS-sektoren der all lønnsdannelse, med unntak av turnuslegene, skjer lokalt i den enkelte kommune. Det andre ytterpunktet er staten og Oslo kommune der forhandlingene skjer sentralt, og lokal lønnsdannelse forutsetter at det er avsatt potter til dette. Akademikersamarbeidet har historisk sett hovedsakelig skjedd sentralt. Men det er klokt å etablere et samarbeid mellom medlemsforeningene i Akademikerne også lokalt. Vi har en rekke felles interesser. Mange hadde positive erfaringer med dette under konflikten på sykehusene i fjor.

Tro på fordelene ved lokal lønnsdannelse var et hovedgrunnlag for dannelsen av Akademikerne. Erfaring tilsier at medlemmer av Akademikerne foreninger er tjent med størst mulig grad av lokal lønnsdannelse. Et viktig unntak er leger i midlertidige stillinger slik som leger i spesialisering på sykehus og turnusleger. Diskusjoner

omkring sentral og lokal lønnsdannelse er under generell debatt mht. sykehusene i Spekterområdet på grunn av utfordringer med å få lokale forhandlinger til å fungere de siste årene. Hvordan det vil gå i år gjenstår å se. Hovedavtaleforhandlingene i desember i fjor ble gjennomført i en god tone og det skaper positive forventninger til kommende forhandlingsrunde med Spekter.

På statssektoren er utfordringene store og varierte. Behovet for en endring av forhandlingssystemet er åpenbar. Akademikerne har gjennom flere år krevd lokale forhandlinger og kontroll over egen lønnsmasse. Vi trenger en satsing på forskning. Det betyr bl.a. at universitetene må ha et lønnsnivå som reflekterer det kompetansenivå man ønsker. Det er ikke mulig med dagens system. Dessverre ser vi en negativ utvikling – med de negative konsekvenser det vil få for forskning og utdanning på universitetene. Dette er det på overtid at staten ordner opp i.

Det er viktig at tillitsvalgte lokalt får tid og nødvendig informasjon, også fra arbeidsgiver, i forberedelsesfasen til forhandlinger. Kunnskap om gjeldende avtaler er viktig, både de som skal reforhandles lokalt og de sentrale avtalene som ligger til grunn for de lokale forhandlingene. Et lokalt tillitsvalgtforum er en god samarbeidsarena for mange – da blir ikke belastningen så stor på den enkelte tillitsvalgte. Dette kan organiseres både på sykehus og innen en kommune eller interkommunalt. Ta gjerne kontakt oppover i tillitsvalgtapparatet dersom du trenger hjelp. Sekretariat og Legeforeningen sentralt kan bistå dersom utfordringene blir store. Legeforeningen vil fortsette å sende ut jevnlig nyhetsmeldinger til tillitsvalgte og vi legger informasjon på Legeforeningens nettsider. Det lages også veiledere innen de forskjellige områdene.

Legeforeningen ivaretar medlemmer med svært varierende forhandlingsstyrke og arbeidsforhold – fra turnusleger til høyspesialiserte overleger, i flere tariffområder med forskjellig avtalekonstruksjon og for leger i ansettelsesforhold og selvstendig næringsdrivende. Det betyr at foreningen må ha en differensiert forhandlingskompetanse og politikk. De samme strategier og målsettinger kan ikke benyttes på alle arenaer.

Strategiske valg må gjøres underveis. God kontakt med og mellom alle tillitsvalgtnivåer trengs for å gjøre godt forankrede og begrunnede valg. Legeforeningen har veldig mange dyktige tillitsvalgte som gjør en stor innsats. Det er viktig for foreningen å støtte opp om det arbeidet som gjøres.

Legeforeningen er godt forberedt til en travel forhandlingsvår.

Torunn Janbu

Torunn Janbu
torunn.janbu@legeforeningen.no
president